

Glosa Ateneista d´ Honor 2026 a Domènec Ferran

En Domènec Ferran Gómez, el “Mingo”, neix a Terrassa l’any 1957, en una família treballadora: el seu pare, Llàtzer, fuster, i la seva mare, Lluïsa, avui aquí present, ordidora i treballadora de la confecció.

Creix al carrer Santiago Rusiñol, en una Terrassa industrial, entre Cal Flotats i el Cementiri Vell, amb una infància de carrer, de jocs i fogueres de sant Joan. L’escola no era el seu espai preferit, i recorda com l’avi havia de convèncer-lo cada matí perquè hi entrés.

Va estudiar a Cal Senyor Artigues, encara que no en té gaires bons records. El punt d’inflexió i sensació de creixement personal, arriba amb el Centre d´ Esplai Infantil de Can Palet i a l’Institut Blanxart, en plena efervescència juvenil, social i política, on finalment descobreix la història de l’art i se li obre una nova mirada.

Aquesta vocació el porta al Departament d´ Art de la Universitat Autònoma de Barcelona, on es llicencia el 1982 i obté el Magíster en Museologia el 1988. Mentrestant, combina els estudis amb la mili, el primer casament, bizcochos Joys , el Socialet i altres feines diverses.

S’inicia professionalment en la recerca històrica i l’arqueologia a Lleida i Balaguer, i el 1985 entra per oposició, primer com a conserge al Castell Cartoixa de Vallparadís i després com a Tècnic de Museus de Terrassa.

Paral·lelament, participa des de l´ inici en projectes clau per a la ciutat: el Centre d´ Estudis Històrics de Terrassa i el Consell de Redacció de la revista *Terme* el 1986, referent de debat historiogràfic, i la publicació, el 1987, de la primera *Història de Terrassa*, que recull per primer cop en un sol volum tot el passat de la ciutat.

El 1988 assumeix la direcció del Museu de Terrassa, càrrec que ocuparà fins al 2020. Durant més de trenta anys impulsa una xarxa patrimonial, el Museu de Terrassa, amb espais com les Esglésies de Sant Pere, actualment Seu d´ Ègara, el Castell Cartoixa de Vallparadís,

la Casa Alegre de Sagrera, la Torre del Palau i el Centre d'Interpretació de la Vila Medieval i el Claustre del Convent de Sant Francesc.

Va liderar projectes com el Pla de Museus de Terrassa (1988), el programa museístic del 1990 i el Pla Director de les Esglésies de Sant Pere, mentre desenvolupa una intensa tasca com a director, investigador i divulgador.

Entén la feina de l'historiador com la responsabilitat de reconèixer i preservar i difondre els elements que sostenen la vida d'una ciutat, i avui en dia, defensa la necessitat d'un nou pla de protecció del patrimoni històric, arquitectònic, natural i ambiental a Terrassa — vigent des de 1982— per actualitzar el llegat dels terrassencs i terrassenques. També com a president de l'Associació Arts Terrassa reivindica un Museu d'Art Local al Vapor Ros.

És autor o col·laborador en obres com *Història de Terrassa* i *Una Història de Terrassa*, Sant Llorenç, *Història de Viladecavalls*, *Catalunya Romànica*, *Catalunya Gòtica*, *Terrassa Patrimoni Industrial*, *El Modernisme a Terrassa* o *Ecclesiae Egarenses*. Les Esglésies de Sant Pere de Terrassa i nombrosos articles, conferències i exposicions. És membre fundador del Centre d'Estudis Històrics de Terrassa i de l'Associació de Museòlegs de Catalunya en un moment en que estava tot per fer en la professió d'historiador i museòleg.

Però el Mingo és també cultura viva: Fira Modernista, que dona sentit, Carnestoltes amb la comparsa Rives Triple Sex, que transgredeix, música, Coral de Borredà i CorFolk de Terrassa que interpreta. I premsa, ràdio i televisió com a finestra de transmissió del coneixement adquirit que s'ha de compartir i si pot ser de forma lúdica.

La ciutat li ha reconegut la trajectòria amb guardons com el Premi Mola 2001, Premi Paul Harris 2012, Terrassenc de l'Any 2019, Pregoner de la Festa Major 2021, Capgròs de l'Any 2021 i Pregoner de la Festa Major Alternativa 2025.

Tot plegat dibuixa el retrat d'un home polièdric, rigorós i festiu, crític i provocador, profundament arrelat a la seva ciutat, família i amics i sempre disposat a col·laborar.

Un terrassenc que es declara defensor de la “Pàtria Terrassenca”, que es desplega com un univers: el territori de la memòria, de la cultura, de la festa, de la ciutat i —sobretot— de les persones que li donen ànima.

Terrassa, 8 de maig de 2026